

► *Welkom!*

Welkom bij de twaalfde PanelCom nieuwsbrief. Als lid van PanelCom houden wij u op de hoogte van onderzoeken waar u aan kunt meewerken én de onderzoeken waar u mogelijk aan hebt meegewerkt. Wij waarderen uw deelname aan ons onderzoek zeer! Aan de hand van deze nieuwsbrief geven wij u graag een samenvatting van onze onderzoeksresultaten. Heeft u vragen over de nieuwsbrief of over ons onderzoek? Dan kunt u altijd mailen met Leonie Westerbeek (panelcom@uva.nl).

► *Nieuw Contactpersoon*

De afgelopen twee jaar was Bobbie van Genugten de contactpersoon van PanelCom. Vanaf september 2024 zal het stokje overgedragen worden aan Leonie Westerbeek. U kunt contact met haar opnemen via het e-mailadres panelcom@uva.nl.

► *Gegevens updaten*

Voor het benaderen van de juiste personen voor de verschillende onderzoeken is het belangrijk dat uw gegevens up-to-date zijn. U kunt uw gegevens [hier](#) updaten.

► *In deze nieuwsbrief*

1. Onderzoek: Het perspectief van de patiënt omarmen door middel van een adviesgroep

Over het InfoMap project dat onderzoek doet naar behandelinformatie op maat. Lees het op bladzijde 3 en 4.

2. Aanmeldingen PanelCom

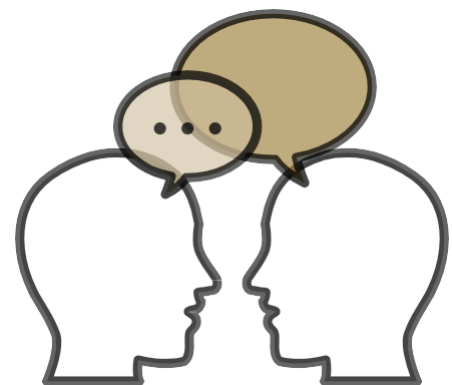
Er zijn veel nieuwe leden aangesloten bij PanelCom. Lees het op bladzijde 4.

3. Onderzoek: Communicatiestrategieën van artsen

Over een onderdeel van het Inter.com project. Het onderzoek naar communicatiestrategieën van artsen over online informatieverschaffing. Lees het op bladzijde 5.

4. Onderzoek: Hoe artsen met hun communicatie over online gezondheidsinformatie het welzijn van patiënten kunnen verbeteren

Over een ander deel van het Inter.com project. In dit onderzoek is er gekeken naar het effect van verschillende communicatiestrategieën van de arts op het welzijn van patiënten en de manier waarop mensen medische informatie zoeken op het internet. Lees het op bladzijde 6 en 7.

► *Het perspectief van de patiënten omarmen met behulp van een adviesgroep*

Anna-Lea van Ooijen en Rosa Dalhuisen

Het infoMap project onderzoekt hoe zorgprofessionals patiënten met kanker kunnen voorzien van behandelinformatie op maat. Er wordt hiervoor in gesprek gegaan met zorgprofessionals en (ex-)patiënten met kanker.

Via PanelCom is een groep deelnemers geworven voor een adviesgroep voor het InfoMap project. Het InfoMap project richt zich op de vraag of en hoe zorgprofessionals patiënten met kanker kunnen voorzien van behandelinformatie op maat tijdens poliklinische consulten. Uit eerder onderzoek blijkt dat patiënten met kanker vaak onvervulde informatiebehoeften hebben, terwijl artsen het moeilijk vinden om aan te voelen wat de informatiebehoeften van patiënten met kanker zijn. Om dergelijke informatie mismatches te beperken is maatwerk nodig, waarbij de zorgverlener oog heeft voor individuele verschillen en eigenschappen van de patiënt.

Over het onderwerp “behandelinformatie op maat voor iedere patiënt met kanker” zijn wij met verschillende oncologen, radiotherapeuten en verpleegkundig specialisten in gesprek gegaan.

De interviews hebben als doel om meer zicht te krijgen op hoe zorgprofessionals behandelinformatie aanpassen op informatiebehoeften en informatievaardigheden van patiënten, en op grond waarvan de keuze wordt gemaakt om informatie al dan niet aan te passen op de individuele patiënt.

Om het perspectief van de patiënt niet uit het oog te verliezen, is een adviesgroep opgesteld met tien (ex-)patiënten met kanker. Tijdens de bijeenkomsten worden deelnemers gevraagd om met een kritische blik en vanuit hun eigen perspectief mee te denken over de opzet en uitvoering van het onderzoek, en te reflecteren op de (eerste) onderzoeksresultaten.

Op advies van de adviesgroep deelnemers hebben wij een aantal vragen toegevoegd aan de interview lijst waarin zorgprofessionals wordt gevraagd naar de verschillende manieren waarop zij inschatten wat de informatiebehoefte en informatievaardigheden van kankerpatiënten zijn. Ook adviseerde de adviesgroep ons zowel aandacht te besteden aan de reacties en gedragingen van de patiënt als die van de arts. En raadde zij aan via de vragenlijst na te gaan in hoeverre het gedrag van de patiënt het gedrag van de arts in de hand werkt, en andersom. Wij kijken met enthousiasme naar de geplande adviesgroep bijeenkomsten de komende maanden om nog meer inzichten te verwerven.

► *Aanmeldingen PanelCom*

De afgelopen maanden hebben gelukkig weer veel nieuwe leden zich aangesloten bij PanelCom. Op het moment telt PanelCom 552 leden. Met uw hulp wordt er onderzoek verricht dat belangrijk is voor verbetering van de communicatie binnen de gezondheidszorg.

Wij zijn altijd opzoek naar 'gezonde' mensen en (ex-)patiënten met kanker die zich willen inzetten voor onderzoek voor een betere communicatie binnen de gezondheidszorg. Bent u, of kent u iemand die zich hiervoor zou willen inzetten? Meldt u dan aan via [deze link](#) of deel deze nieuwsbrief met iemand waarvan u denkt dat hij of zij geschikt is.

► *Communicatiestrategieën van artsen*

Annemiek Linn

Het internet heeft het voor mensen met kanker makkelijker gemaakt om informatie over hun gezondheid online op te zoeken. Onderzoek suggereert nu dat het belangrijk is voor deze patiënten om de resultaten van hun online zoektochten met hun arts te bespreken. De manier waarop de arts dit doet, kan invloed hebben op hoe tevreden de patiënt is over het gesprek, hoe sterk de band met de arts is, en hoeveel vertrouwen de patiënt in de arts heeft.

Dit onderzoek probeert te begrijpen hoe de communicatiestrategieën van de arts deze uitkomsten kunnen beïnvloeden. Er wordt ook gekeken naar de mate waarin de informatie die online is gevonden, de vragen van de patiënt beantwoordt of hun zorgen erkent. Daarnaast wordt er onderzocht of het feit dat de patiënt van plan is om dit met de arts te bespreken, invloed heeft op deze relatie. Op dit moment zijn we nog bezig met het analyseren van de resultaten van dit onderzoek. We zijn benieuwd wat de resultaten zullen zeggen.

Interpersonal patient-provider communication about online cancer information

► *Hoe artsen met hun communicatie over online gezondheidsinformatie het welzijn van patiënten kunnen verbeteren*

Chamoetal Zeidler en Tanja Henkel

Veel patiënten met kanker zoeken online naar gezondheidsinformatie. Deze informatie kan patiënten geruststellen of juist meer vragen of zorgen oproepen. Het is daarom belangrijk om met de arts over de gevonden informatie te praten. Echter, de manier waarop de arts reageert op online informatie kan het welzijn en het toekomstige online zoekgedrag van patiënten beïnvloeden. Binnen het Inter.com project werd met een online experiment gekeken naar 1) hoe verschillende communicatiestrategieën van de arts rondom online informatie het welzijn van patiënten en hun toekomstig online zoekgedrag beïnvloeden, en 2) of deze effecten per patiënt verschillen.

Maar liefst 270 patiënten deden mee aan dit onderzoek, waaronder 76 panelleden. Alle participanten vulden eerst een digitale vragenlijst in waarin naar achtergrond- en persoonlijkheidskenmerken gekeken werd. Vervolgens kregen deelnemers een fictief scenario te zien. Hierin bespreekt een patiënt die net is gediagnosticeerd met een lymfoom (een type bloedkanker) een mogelijke behandeling met haar hematoloog. Het scenario werd als video of als tekst getoond. In het scenario vertelt de patiënt over online informatie die zij eerder had opgezocht. Vervolgens verschilt het scenario in hoe de arts reageert op die mededeling van de patiënt: ofwel ontmoedigend (dit noemen wij artsgerichte communicatie) of juist heel aanmoedigend (patiëntgerichte communicatie). Nadat deelnemers het hele scenario gelezen of bekeken hadden, werd hun emotioneel welzijn gemeten (d.w.z. de mate van angst, tevredenheid met de informatie, het vertrouwen in de zorgverlener en het behandelplan) plus hun intentie om in de toekomst weer online naar gezondheidsinformatie te kijken en dat met de arts te bespreken.

De resultaten laten zien dat patiëntgerichte communicatie het vertrouwen in de arts, de patiënttevredenheid en de intentie om in de toekomst opnieuw online naar informatie te zoeken en dit vervolgens met een zorgverlener te bespreken, vergroot. Met name patiënten die van nature al heel nieuwsgierig zijn en veel informatie opzoeken, zijn door een patiëntgerichte communicatie meer geneigd weer online op zoek te gaan naar informatie. Als we kijken naar de positieve invloed van communicatie op de patiënttevredenheid en de intentie om online informatie te bespreken, is het duidelijk dat hoe minder patiënten in staat zijn om met onzekerheid om te gaan, hoe minder belangrijk de communicatiestrategie is. Hetzelfde geldt voor mensen die van nature angstiger zijn.

De uitkomsten van dit onderzoek maken duidelijk hoe belangrijk patiëntgerichte communicatie rondom online gezondheidsinformatie is. Patiëntgerichte communicatie houdt bijvoorbeeld in dat artsen actief luisteren naar wat patiënten online hebben gevonden en patiënten verwijzen naar betrouwbare online bronnen. Daarnaast toont dit onderzoek dat niet iedere patiënt hetzelfde is: patiënten die meer angst ervaren en vatbaarder voor onzekerheid zijn, zijn meer geholpen met een artsgerichte communicatie omdat dit juist meer rust lijkt te geven. Tenslotte bieden de scenario's van dit onderzoek mooie materialen voor toekomstige communicatietraining voor artsen in opleiding.

The logo for INTER.COM features the word "INTER" in blue, a period, a blue speech bubble containing a laptop icon, and the word "COM" in blue.

Interpersonal patient-provider communication about online cancer information

► *Bedankt!*

Wij willen alle PanelCom-leden bedanken voor hun inzet!

► *Afsluiting*

► PanelCom is een panel van mensen die deel willen nemen aan wetenschappelijk onderzoek van de afdeling Communicatiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam en de afdeling Medische Psychologie van het Amsterdam UMC. PanelCom bestaat zowel uit 'gezonde' mensen als uit (ex-)patiënten die een bepaalde ziekte hebben of hebben gehad. Iedereen van 18 jaar of ouder kan zich [inschrijven bij PanelCom](#). Al naar gelang het type onderzoek worden gezonde mensen dan wel (ex-)patiënten benaderd om deel te nemen. Deelname aan PanelCom is altijd vrijwillig: leden van PanelCom kunnen per onderzoek besluiten of zij mee willen doen of niet. Het onderzoek dat via PanelCom wordt uitgevoerd staat onder leiding van prof. dr. Julia van Weert, hoogleraar gezondheidscommunicatie en prof. dr. Ellen Smets, hoogleraar medische communicatie. Leonie Westerbeek is de coördinator van PanelCom (e-mail: panelcom@uva.nl). ◀